

Barentsin ohjelma 2019-2023

Barentsin aluekomitean ja Barentsin alueneuvoston kokoukset
XVI Barentsin euroarktisen neuvoston ministerikokous

17.-19. lokakuuta 2017
Arkangeli, Venäjän Federaatio

THE BARENTS EURO-
ARCTIC REGION

Valmisteluprosessi:

- Barentsin alueneuvosto on nimittänyt työryhmän valmistelemaan Barentsin aluestrategiaa. Työryhmään kuuluu yksi jäsen jokaisesta osallistuvasta maasta:
  - **Suomi:** Katja Sukuvaara (Kainuu)
  - **Norja:** Markus Karlsen, (Finnmark)
  - **Venäjä:** Yury Smirnov (Murmansk)
  - **Ruotsi:** Mikael Bergström (Västerbotten).
- Työryhmä on kartoittanut Barentsin alueen **yhteisiä prioriteetteja, kehittämistarpeita ja ideoita** siitä, kuinka Barentsin alueen yhteistyötä tulisi kehittää:
  - Kommentteja on pyydetty kaikilta 14 jäsenalueelta ja Barentsin työryhmiltä
  - Saatujen kommenttien perusteella työryhmä on laatinut Barentsin ohjelmaluonnoksen ja SWOT-analyysin.

Barentsin yhteistyön yleistavoite:

Barents -ohjelman yleistavoitteena on luoda sosiaalista, kulttuurillista ja taloudellista kasvua tiedolla johdettavan talouden ja alueen luonnonvarojen kestäväen kehityksen kautta.

Barentsin alueen SWOT-analyysi

Kainuun liitto

- Globaalisti ainutlaatuinen luonto boreaalisine metsineen, puhtaine merineen, järvineen ja jokineen, revontulet, neljä vuodenaikaa
- Rikkaat luonnonvarat ja uusiutuvan energian lähteet
- Rikas ja monimuotoinen kulttuuriperinne, kulttuuri ja taide
- Pitkä kokemus alueellisesta yhteistyöstä
- Korkealaatuinen tutkimus ja koulutus
- Kestävä perusteellisuus (metsätalous, kalastus, öljy, kaivosteollisuus etc.)
- Yhteinen intressi nostaa ympäristötietoisuutta ja vähentää ilmastonmuutoksen vaikutuksia
- Edellytykset kehittää sujuvia rajanylityksiä
- Useita rahoituslähteitä käytettävissä Barentsin yhteistyöhankkeiden rahoittamiseen

Vahvuudet

- Riittämättömät itä-länsisuuntaiset liikenne- ja ICT- yhteydet
- Ympäristön Hot Spotit
- Alhainen taloudellinen muutosjoustavuus
- Asukkaiden ja työvoiman ikääntyminen
- Nuorison poismuutto, vaikeus löytää osaavaa ja koulutettua työvoimaa joillakin aloilla
- Korkea työttömyysaste joillakin alueilla
- Eritasoinen tietoisuus ympäristöasioissa ja kestävässä elämäntavoissa
- Riittämätön kapasiteetti ja infrastruktuuri rajanylityspaikoilla
- Riittämätön kapasiteetti hyödyntää rajanylittävää liiketoimintaa ja hankemahdollisuuksia

Heikkoudet

Barentsin alueen SWOT-analyysi

Kainuun liitto

- Kasvava kiinnostus Arktista aluetta kohtaan
- Potentiaali parantaa muutosjoustavuutta diversifikaation ja kehittyneen arktisen osaamisen avulla
- Potentiaali innovaatioissa ja investoinneissa
- Potentiaali kehittää kulttuurielämää ja tapahtumia
- Potentiaali kehittää Barentsin aluetta yhdessä vetovoimaiseksi luonto- ja kulttuuriperintömatkailukohteeksi
- Yhteinen mielenkiinto kehittää hätävarautumista ja pelastuspalveluita
- Ympäristön Hot Spotien vähentäminen
- Positiivisen ja monipuolisen Barentsin identiteetin vahvistaminen yhteisenä menestystekijänä
- Alkuperäiskansojen aspektin ja perinteisen tiedon valtavirtaistaminen
- Sujuvien rajanylitysten ja viisumivapauden edistäminen Barents in alueella
- Potentiaali varmistaa Barentsin yhteistyöhön sopivien rahoituslähteiden saatavuus

Mahdollisuudet

- Syrjäisten ja harvaan asuttujen alueiden taloudellinen ja sosiaalinen taantuminen
- Kasvavan globaalien turvattomuuden ulottuminen Barentsin alueelle
- Kilpailu luonnonvaroista
- Alkuperäiskulttuurien ja perinteisten elämäntapojen hiipuminen
- Ilmastonmuutoksen negatiiviset vaikutukset, ikiroudan sulaminen, biodiversiteetin menettäminen

Uhkat

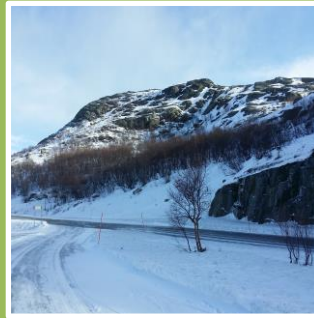
Painopistealueet 2019-2023:

Kainuun liitto

1. Kansainvälisen kilpailukyvyyn ja liiketoimintaympäristön kehittäminen

2. Ilmasto ja ympäristö

3. Kulttuurinen, kansalaisten välinen ja nuorisoyhteistyö

4. Infrastrukturi, liikenne ja viestintä

Barentsin alueen tunnetuksi tekeminen ja edistäminen
Suku puolten välinen tasa-arvo
Alkuperäiskansojen näkökulma ja perinteinen tieto

Erityistavoitteet:

Kainuun liitto

- Jatkaa “Barentsin identiteetin” luomista ja edistämistä, ottaen huomioon yhteistyöalueen monimuotoisuus alueen sisällä ja sen ulkopuolella.
- Edistää yhteistyön kehittämistä formalisoimalla se juridisesti kansainväliseksi organisaatioksi.
- Lujittaa ja edelleen kehittää kulttuurisia siteitä alueen kansojen välillä.
- Rohkaista uusien, kahden- ja monenvälisten yhteistyösuhteiden luomiseen ja jo olemassa olevien suhteiden laajentamiseen alueella, mukaan lukien rajan ylittävään liikkuvuuteen.
- Parantaa sekä maantieteellistä että digitaalista saavutettavuutta/ yhteyksiä.
- Käyttää Barentsin alueneuvoston poliittista vaikutusvaltaa ajaaksemme paremmin yhteisiä tarpeitamme ja etujamme kansallisilla, eurooppalaisilla ja kansainvälisillä areenoilla.
- Luoda perusta ympäristön näkökulmasta kestäväälle taloudelliselle ja sosiaaliselle kasvulle alueella, painotuksen ollessa aktiivisella ja tavoitesuuntautuneella luonnonvarojen hallinnalla.
- Edesauttaa kehitystä, joka ottaa huomioon alkuperäiskansojen intressit, ja osallistaa alkuperäiskansoja.
- Rohkaista kulttuurillista luovuutta ja innovaatioita kansalaisten hyvinvoinnin ja taloudellisen kehityksen tukemiseksi.

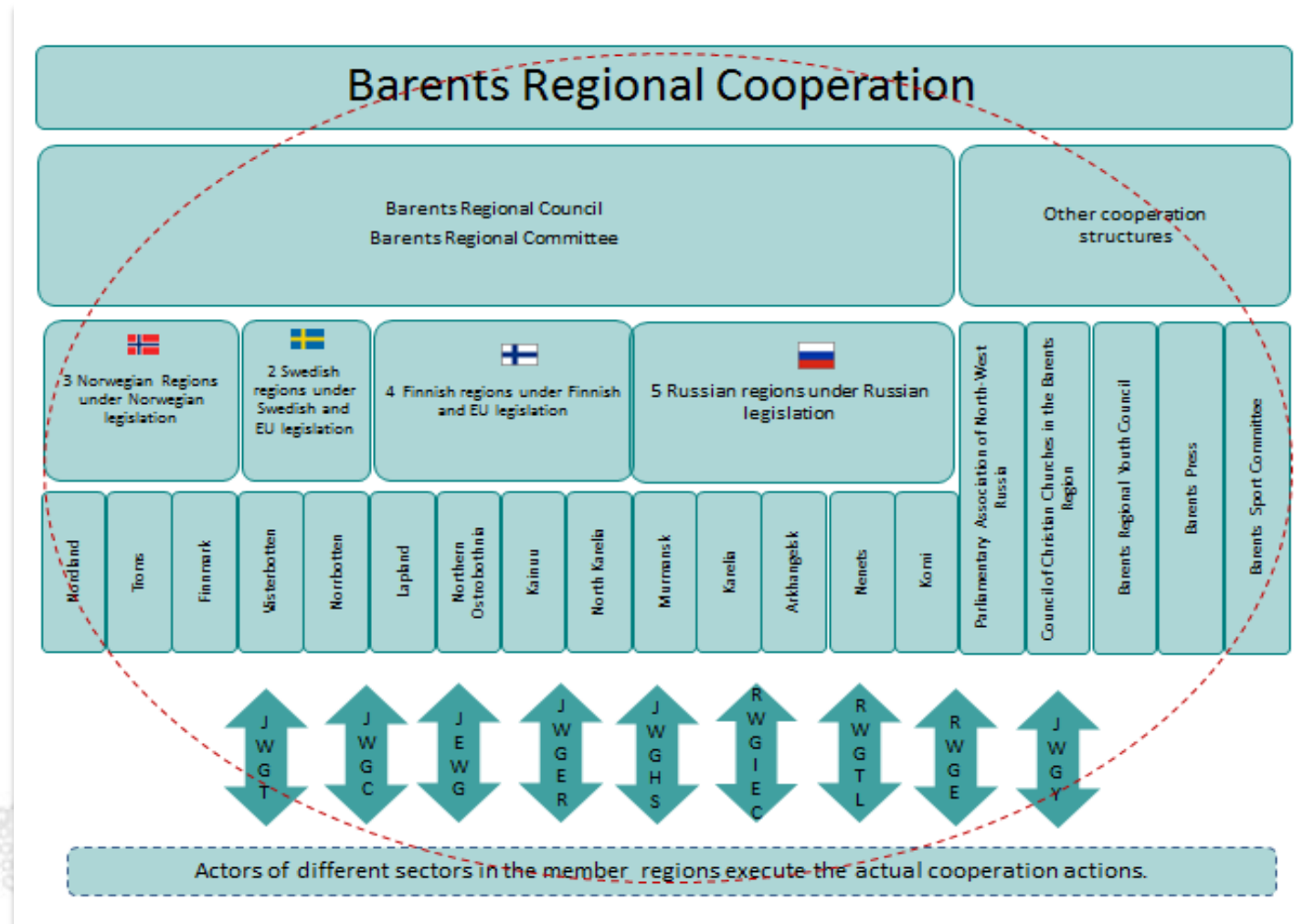
The logo for The Barents Euro-Arctic Region, featuring a stylized map of the region in blue and green, with the text "THE BARENTS EURO-ARCTIC REGION" below it.

THE BARENTS EURO-ARCTIC REGION

Alueellisen yhteistyön rakenteet (suunnittelua jatketaan)

Kainuun liitto

9.10. mennessä saapuneet kommentit:

Kainuun liitto

- Kommentteja ohjelman sisältöön:
  - Nuorisoasiat sekä väestön terveydellinen ja sosiaalinen hyvinvointi tulisi lisätä erityistavoitteisiin (specific goals).
  - Ekosysteemipalvelut tulisi lisätä kappaleeseen 2.2. Ilmasto ja ympäristö (alueellisen ympäristötyöryhmän kommentit odotettavissa myöhemmin).
  - Ulkoinen arviointi (väli- tai loppuarviointi) toisi arvokasta tietoa Barentsin yhteistyön toteuttamisesta ja vaikutuksista.

- Kommentteja rakenteeseen:
  - ✓ Asiakirjan rakenne loogisemmaksi:
    - Tilannekuvaus/tausta alkuun, ennen ohjelman yleistavoitetta.
    - Tilannekuvaus tulee sitoa selkeämmin SWOT-analyysiin.

9.10. mennessä saapuneet kommentit:

Kainuun liitto

- Kommentteja rakenteeseen:
  - Painopistealueiden ja läpileikkaavien teemojen väliset suhteet voisi esittää kuvan keinoin.

- Kommentteja rakenteeseen:
  - **Läpileikkaavia elementtejä** tulisi avata erillisessä kappaleessa.
  - Priorisoidut tehtävät ovat nyt ennemminkin toimenpidekokonaisuuksia kuin yksittäisiä tehtäviä > Priorisoidut toimenpiteet?

Työryhmä jatkaa luonnoksen muokkaamista.

- Barentsin ohjelma on **yhteinen aluestrategia**: yhdessä sovitut painopistealueet ovat keskiössä.
- Yksityiskohtaiset hankeideat ja toimintasuunnitelmat tulisi sisällyttää Barentsin työryhmien omiin työohjelmiin.
- Barentsin **yhteistyörakenteet, niiden roolit ja eri toimijoiden väliset suhteet** tulisi määritellä ja tiettyjä päätöksiä tehdä, esim. mikä on verkostojen ja muiden sidosryhmien rooli Barentsin yhteistyössä?
- Työryhmien velvollisuudet tulisi kirjata mandaatteihin, työjärjestyksiin jne.

- Barentsin kansainvälisen sihteeristön (IBS) roolia Barentsin työryhmien työskentelyn koordinoijana halutaan vahvistaa.
- Ovatko Barentsin jäsenalueet /valtiot valmiita lisäämään Barentsin yhteistyöhön suunnattua rahoitusta?
- Vuosien 2019-2023 aikana valmistellaan uudet CBC-rahoitusohjelmat. Avoin keskustelufoorumi CBC-ohjelmoinnista vastaavien tahojen kanssa tulisi luoda mahdollisimman pian:

näin voitaisiin hyödyntää Barentsin yhteistyöverkostojen potentiaali CBC-ohjelmien valmistelussa ja siten varmistaa molemminpuoliset hyödyt.

- Barentsin yhteistyön toteutumista ja tuloksia pitäisi seurata ja arvioida.
- Seurantaan helpottamaan olisi hyvä laatia yhteistyötä kuvaava looginen viitekehys – matriisi (logframe).
- Logframe tulisi laatia yhteistyössä Barentsin työryhmien kanssa, sillä nimenomaan työryhmät saavat aikaan Barentsin yhteistyön konkreettisia tuloksia omilla toimenpiteillään.

- Barentsin ohjelman valmistelutyöryhmä muokkaa ohjelmaluonnoksen aluekomitealta, alueneuvostolta, Barentsin työryhmiltä ja muilta sidosryhmiltä saatujen kommenttien perusteella.
- Seuraava työryhmän kokous 29.11.2017.
- Kaikkia jäsenalueita pyydetään viemään ohjelmaluonnos oman alueensa poliittiseen käsittelyyn ja ottamaan kantaa ohjelman sisältöön joko hyväksymällä luonnoksen tai ehdottamalla siihen muutoksia tai lisäyksiä.
- Valmistelutyö jatkuu Finnmarkin puheenjohtajuuskaudella 2018, kunnes Barentsin alueneuvosto hyväksyy Barentsin ohjelman.

Thank you for attention!
Tusen takk!
Tack för intresse!
Спасибо за внимание!
Kiitos!

Katja Sukuvaara
katja.sukuvaara@kainuu.fi